

> Retouradres Postbus 20952 2500 EZ Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf
Atelier Rijksbouwmeester

Korte Voorhout 7
Postbus 20952
2500 EZ Den Haag

Contactpersoon
Rienke Groot

T 06-25539673
rienke.groot@rijksoverheid.nl

Datum 7 september 2017

Gesprek over A8 – A9 met College van Rijksadviseurs

Dinsdag 29 augustus 2017 vond er een gesprek plaats tussen het College van Rijksadviseurs en een delegatie van de provincie Noord-Holland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Ministerie van OCW en Bosch Slabbers landschapsarchitecten¹. Doel van het bezoek is om te praten over het dilemma van de wegverbinding A8-A9 en de Outstanding Universal Value (OUV) van de Stelling van Amsterdam.

Gedeputeerde Staten (GS) hebben de wens om een nieuwe wegverbinding aan te leggen tussen de A8 en de A9 en tegelijkertijd de wens om de OUV van de Stelling van Amsterdam in stand te houden. Dit is een zeer lastig vraagstuk, beide wensen lijken met elkaar in tegenspraak. Men wil als het ware 'de kool en de geit sparen'.

De afgelopen jaren is gewerkt aan een PlanMER en is een uitgebreid ontwerpproces doorlopen. Van een groot aantal varianten zijn drie mogelijke alternatieven uitgewerkt. Twee met een nieuw tracé (Golfbaan- en Heemskerkalternatief) en één via het huidige tracé (Nulplusalternatief). Uitkomst van de PanMER is dat het Nulplusalternatief niet bijdraagt aan de gestelde doelen van GS om de bereikbaarheid en leefbaarheid te

---

¹ Aanwezig: Berno Strootman en Daan Zandbelt (Rijksadviseurs voor de Fysieke Leefomgeving), Rienke Groot (Secretaris CRa), Joost v/d Boogert (Min OCW), Lodewijk van Roij (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), Wim Brussaard, Nanette van Goor en Vincent Evers (Prov NH), Peter van Halteren (Vervoerregio Amsterdam), Steven Slabbers en Paul van Dijk (Bosch Slabbers).

verbeteren. De twee andere twee alternatieven krijgen juist vanuit ICOMOS, het adviesorgaan van UNESCO, een negatief advies.

In september of begin oktober zal een ICOMOS missie een bezoek brengen aan Nederland. Het gesprek met het College van Rijksadviseurs is bedoeld om de mogelijke oplossingsrichtingen te bespreken en om te kijken of de alternatieven nog te verbeteren zijn. Streven is straks in het gesprek met ICOMOS verbeterde voorstellen voor te kunnen leggen die enerzijds recht te doen aan de wens van de regio om de bereikbaarheid en leefbaarheid te verbeteren en anderzijds aan het in stand houden van de waarden van de Stelling van Amsterdam.

Bosch Slabbers heeft bij het ontwerpen van de drie varianten de nadruk gelegd op het beperken van de aantasting van de Stelling en tegelijkertijd kansen gezocht om de kwaliteiten van de Stelling te versterken. Het CRa beaamt deze denklijn. De Stelling is op sommige plekken wat sleets en minder goed leesbaar. De benodigde ingrepen kunnen benut kunnen worden om de Stelling weer te laten stralen. Het CRa geeft als advies mee om nog duidelijker in beeld te brengen waar in de Stelling aan kwaliteit te winnen is.

Advies CRa:

- Breng de Stelling als geheel in beeld en laat zien waar de heldere lijn van de Stelling vertroebeld is. Geef vervolgens aan welke ingrepen wat kunnen opleveren. Bijvoorbeeld het verplaatsen van de verzorgingsplaats (al helder in beeld gebracht) maar ook het eventueel op termijn verdwijnen van de golfbaan.
- Breng alle ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied in beeld. Het gebied dreigt op veel meer plekken te verrommelen (oa sportcomplex). En beschouw ontwikkelingen integraal: waar kunnen ze elkaar versterken, waar zitten ze elkaar in de weg, waar kunnen ze elkaar financieel ondersteunen? Denk naast A8-A9 en Stelling van Amsterdam onder meer aan de herontwikkelingspotentie rond het station.
- Blijf bij het versterken van de kwaliteiten van de Stelling bij de werkelijkheid. Dat betekent bij voorkeur geen onderdelen terugbrengen op andere plekken. Dat betekent dat in de Kilzone de dijk niet omwille van een smal tunneldak dichterbij gelegd moet worden. Dan liever een smallere Kilzone en ter plaatse van de dijk een brug.

- Bij de kruising van de infrastructuur met de Stelling moeten de kwaliteiten van de Stelling leidend zijn en is een ongelijkvloerse kruising het uitgangspunt. De weg kan daarbij ondergronds of bovengronds. Kijk goed naar de inpassing en vormgeving van deze kruisingen. Beschrijf en onderbouw goed waarom voor een onderdoorgang of juist een brug gekozen wordt. Als een ondergrondse ligging teveel ongewenste neveneffecten oplevert kan dat een aanleiding zijn de infrastructuur juist omhoog te leggen. Maak deze afweging inzichtelijk om ICOMOS mee te nemen in de redenering.
- Werk de drie varianten gelijkwaardig uit, zodat de nulplusvariant ook voor ICOMOS als irreële variant afvalt of daadwerkelijk een reël alternatief blijft.
- Uit de getoonde stand van zaken oogt het ondergronds kruisen van de Stelling van Amsterdam kansrijker dan het bovenlangs passeren. De 'onderlangs varianten' maken het contrast tussen weg en Stelling beter leesbaar. Zowel vanaf de weg als vanuit de landschap rond de Stelling.

Organisatie

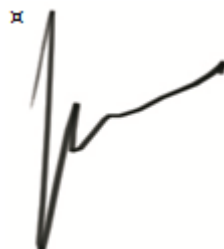
- ICOMOS missie bezoekt in september of begin oktober Nederland. Het zou mooi zijn als een van de Collegeleden hierbij aanwezig kan zijn, maar gezien de volle agenda van de leden van het CRa is aanwezigheid in september lastig te organiseren. Zodra een datum bekend is wordt deze doorgegeven. Contactpersoon is secretaris van het CRa, Rienke Groot. Een ander moment van verdere advisering door het CRa kan komen na het verschijnen van het rapport van de ICOMOS missie. Het betreft dan de verdere invulling van de aandachtspunten van ICOMOS.
- De weg is een Provinciaal project. Rijkswaterstaat is slechts als adviseur van de stuurgroep betrokken bij dit project, vanwege de aansluiting van deze provinciale weg op de A8 en A9 maar is geen lid van de stuurgroep. Het is een RO opgave die vraagt om een integrale benadering. In die zin lijkt het onrechtvaardig om de gehele kosten van de weg en de inpassing bij de provincie neer te leggen. IenM onderzoekt momenteel samen met regionale partijen in de programmatische aanpak van de bereikbaarheidsopgaven in de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Dit MIRT onderzoek is nog niet in de fase van de selectie van de concrete projecten. Het CRa adviseert IenM en OCW om dit project in aanmerking te laten komen

voor een rijksbijdrage. Inhoudelijk geeft RWS namelijk aan dat een dergelijke verbinding de robuustheid van het wegennet in de regio vergroot. Daarnaast kan het project bijdragen aan het versterken van Unesco werelderfgoed.

College van Rijksadviseurs

Daan Zandbelt

Berno Strootman